

Програма „Култура“
на Столична община

Състезание за ученици от гимназиалния курс

„Духовността на София в историческата памет“

Създаване на история за Духовността на София чрез използване на материал от История славянобългарска на Паисий Хилендарски за места, светци и личности, свързани със столицата на България и преплитайки ги със съвременния град

Паисий споменава София / Средец и Софийско, Софиянци (Софиане) 17 пъти (според индекса, изготвен от Димитър Пеев и Петко Петков в последното издание на Зографския първообраз и на най-новия превод на съвременен книжовен език, направен от Д. Пеев). Ето някои от историческите събития в Паисиевата „История славянобългарска“, отнасящи се до София, предадени според споменатия превод:

Зогр 11а/11б „По-късно царете Крун [т.е. Крум 803-814] и Михаил [вероятно княз Борис-Михаил Покръстител, 852-889] взели от гърците Софийската, Филибелийската, Самоковската, Щипската и Струмишката епархия, и Едерне и населили по тия области и епархии български народ.“ Сrv. и 19б „В същата 808 година [Крун] взел от гърците град София ...“

Зогр 35б/36а „Така и той [Драгутин] станал крал, но след време се опомнил, оставил престола на брат си Милутин и в голямо покаяние завършил живота си. Мощите му са цели и до днес се намират в град София, обаче софиянци мислят и казват, че това са мощите на крал Милутин.“

Зогр 60б/61а „Докато имали царство, българите поставяли патриарх и епископи от своя си български народ. И в Охрид търновският патриарх поставял архиепископ. След патриарха пръв [по сан] бил охридският [архиепископ], след него – преславският, след това – софийският. В Охрид, Преслав и София, където българските царе имали палати, управлявали велики барони, които командвали българската войска и събирали данък от народа. Там се намирали и първите [по ранг] след патриарха архиепископи. Във Видин също имало велик барон и архиепископ, четвърти след софийския.“

Котл 78б/79а Главата за българските светии. „27-ми – свети преподобни Пимен в Зограф [св. Пимен Зографски или Софийски, ок. 1540-1620, родом от София] Приел монашество и живял дълги години в Зограф. Бил иконописец. Водел свят живот, но скрито от хората – пред хората се

прикривал мъдро и умело. По-късно напуснал Света Гора и отишъл в Софийска епархия. В онези години турският цар разрешил на християните да правят църкви и обновил [много] манастири в Софийската епархия, откъдето и бил родом. След това обновил Черепинския [Черепишкия] манастир край река Искър, там се и представил в Господа. След много години намерили светите му мощи в гроба цели и нетленни и ги пренесли в Суходолския манастир във Видинска епархия. Този Пимен бил жив през 1610 година.“

Котл 806/81а Главата за българските светци: „В град София се намират трима свети мъченици: 1-ви – свети Георги [вероятно става дума за св. Георги Нови Софийски, просиял през XVI век, родом от Кратово]; 2-ри – свети Николай [вероятно става дума за св. Никола Нови Софийски, просиял през XVI век, родом от Янинско]; 3-ти – свети Терапонтий [св. Терапонт Софийски, просиял през XVI век], бил свещеник в Трън, където сега ходи много народ за изцеление. [На мястото,] където турците го посекали, е израснал дъб и по неговите молитви при този дъб стават много изцеления.

Задачи:

- Изберете едно от тези места и потърсете какви са съвременните исторически тълкувания за тези събития.
- Намерете повече материали за живота и делото св. Пимен Зографски/ Софийски и почитта към него и разкажете какво сте открили в текст, не по-дълъг от 4 стр.
- Намерете повече материали за почитта към св. Терапонтий Софийски и за измеренията на култа към него днес.
- В коя църква в София се пазят мощите на „св. крал“ и кой е той според съвременни проучвания? Научете повече за култа към светеца и измеренията му днес.

Като използвате като основа горните задачи и сайта <http://www.geographyofletters.org> - описания на преписи, карта на движението на преписите и свързана информация - създайте история в текст, снимки и видео, която да свързва пасажите от Паисий за София със съвременния град София.

Регистрирайте се на страницата на <http://geographyofletters.org> и качете вашата история в рубриката “Собствен поглед” до 20.11.2017 В 17:00 часа.

Работите ще бъдат оценени от тричленно жури в състав:

1. Проф. Маргарет Димитрова, СУ „Св. Климент Охридски“
2. Росен Малчев, 48 ОУ
3. Марта Методиева, НГДЕК „Св. Константин Кирил Философ“

Всички участници в състезанието ще получат сертификат, а победителите и ваучери за книжарница Greenwich. Наградите ще бъдат връчени на специално събитие на 28.11.2017 след обяд в Аулата на СУ „Св. Климент Охридски“.